

රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය

පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන පීඨය

ව්‍යාපාර කළමනාකරණපති උපාධි පාඨමාලාව පළමු සමාසික අවසාන පරීක්ෂණය

(දෙසැම්බර් 2019) අධ්‍යයන වර්ෂය 2019

MBM 11023 - කළමනාකරණ ආර්ථික විද්‍යාව

කාලය : පැය තුනයි

ගණක යන්ත්‍ර භාවිතයට අවසර ඇත.

ප්‍රශ්න පත්‍රය ප්‍රශ්න 07 සමන්විත වේ.

ප්‍රශ්න පහකට (05) පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

- i. කෙටිකාලීන නිෂ්පාදනය දිගුකාලීන නිෂ්පාදනයෙන් වෙන්කොට දක්වන්න. (ලකුණු: 03 යි.)
- ii. සාමාන්‍ය හා ආන්තික නිෂ්පාදන වක්‍රයන් එකිනෙකට සම්බන්ධ වී ඇති ආකාරය ප්‍රස්තාරිකව පෙන්වන්න. කෙටිකාලීනව නිෂ්පාදනයේ අදියර තුන තීරණය කරන්න. (ලකුණු 03 යි.)
- iii. මුළු විචල්‍ය පිරිවැය (TVC), සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය (AVC) මුළු ස්ථාවර පිරිවැය (TFC), සාමාන්‍ය ස්ථාවර පිරිවැය (AFC) සහ මුළු පිරිවැය (TC) ගණනය කිරීමෙන් පහත වගුවේ ඇති හිස් තැන් පුරවන්න.

Q	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
MC	-	-16	14	12	6	12	16	22	30	38	44
TVC											
AVC											
TFC	112										
AFC											
TC											

(ලකුණු 03 යි.)

- iv. පරිමාණානුකූල පිරිමැසුම්, ස්ථාවර පරිමාණානුකූල ඵල සහ පරිමාණානුකූල නොපිරිමැසුම් නිර්වචනය කරන්න. (ලකුණු 03 යි.)

(මුළු ලකුණු 12 යි.)

2. i. කතිපයාධිකාරය , අන්‍යෝන්‍ය අන්තර් රඳා පැවැත්ම, කාටලය , එකතු වීම සහ මිල නොවන තරඟය යන සංකල්ප නිර්වචනය කරන්න (ලකුණු 06 යි.)

ii. ව්‍යාවර්තීත ඉල්ලුම් වක්‍ර (Kinked Demand Curve) විශ්ලේෂණය යටතේ මිල දෘඩතාව තීරණය කරන්නේ කෙසේද යන්න ප්‍රස්ථාරිකව නිරූපණය කරන්න. (ලකුණු 03 යි.)

iii. වෙළඳපොළේ සමාගම් දෙකක් සඳහා වෙළඳපල සැපයුම් ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා මිල නායකත්ව ආකෘතිය ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03 යි.)

(මුළු ලකුණු 12 යි.)

3. i. ඒකාධිකාරී සමාගමක් විසින් අනුගමනය කරනු ලබන මිල විශේෂීකරණය සඳහා අවශ්‍ය කොන්දේසි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03 යි.)

ii. ඒකාධිකාරී සමාගමක, මනෝවිද්‍යාත්මක මිලකරණය, කොල්ලකාරී මිලකරණය, පිරිවැය එකතු මිලකරණය, උපරිම බර පැටවූ මිලකරණය සහ හුවමාරු මිලකරණය යන උපාය මාර්ග නිර්වචනය කරන්න. (ලකුණු 06 යි.)

iii. “MR = MC මූලධර්මය අනුගමනය කරමින් ඒකාධිකාරී සමාගමක ලාභ උපරිම වන මිල විශේෂීකරණය සිදු කරයි .” මෙම ප්‍රකාශය ප්‍රස්තාරික නිදර්ශනයකින් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 03 යි.)

(මුළු ලකුණු 12 යි.)

4. වයිට් සහ ග්‍රේ යන සිල්ලර වෙළඳසැල් දෙකකින් සේවය සපයන කුඩා නගරයක් සැලකිල්ලට ගන්න. සෑම වෙළඳසැලක්ම එය පුර පසළොස්වක දිනයේ විවෘතව පවතින්නේද නැතහොත් එදින එය වසා දමන්නේද යන්න තීරණය කළ යුතුය. වෙළඳසැල් දෙකම වසා දැමීමට තීරණය කරන්නේ නම්, සෑම වයිට් ට මාසිකව රු. 300 ක් සහ ග්‍රේට රු. 600 ක මාසික ලාභයක් ලැබෙනු ඇත. කෙසේ වෙතත්, වයිට් විවෘත කිරීමට තීරණය කරන අතර අනෙකා වසා දැමීමට තීරණය කරන්නේ නම්, විවෘතව ඇති වයිට් හට රු. 350 ක් සහ වසා දැමූ තැනැත්තාට රු. 350 ක මාසික ලාභයක් ලැබෙනු ඇත. අනෙක් අතට, ග්‍රේ විවෘත කිරීමට තීරණය කර අනෙකා වසා තිබේ නම්, විවෘතව ඇති ග්‍රේ සඳහා රු. 500 ක ලාභයක් ලැබෙන අතර වසාදැමූ තැනැත්තාට රු. 150 ක ලාභයක් හිමිවේ. වෙළඳසැල් දෙකම පෝය දිනවල විවෘතව පවතී නම්, ග්‍රේගේ මාසික ලාභය රු. 400 ක් වන අතර වයිට්ගේ ලාභය රු. 200 ක් වේ.

i. ප්‍රතිලාභ න්‍යාසය ගොඩනගන්න. (ලකුණු 03 යි.)

- ii. එක් සමාගමකට හෝ ප්‍රමුඛ උපාය මාර්ගයක් තිබේද? ප්‍රමුඛ උපාය මාර්ගික සමතුලිතතාවයක් තිබේද? ඔබේ පිළිතුරු පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03 යි.)
- iii. මෙය සිරකරුවන්ගේ උභතෝකෝචිකයට උදාහරණයක් ද? ඔබේ පිළිතුරු පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03 යි.)
- iv. ක්‍රීඩා න්‍යායේ තර්ජනය සහ පොරොන්දුව යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්ද? සංඛ්‍යා සමඟ මෙම ක්‍රීඩාවේ එය ක්‍රියා කරන්නේ කෙසේදැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03 යි.)
(මුළු ලකුණු 12 යි.)

5. අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් බහිෂ්කාර ව්‍යාපෘති දෙකක් වන A සහ B සඳහා පහත ආයෝජන සහ මුදල් ප්‍රවාහයන් ඇත:

වර්ෂය	මුදල් ප්‍රවාහය	
	A ව්‍යාපෘතිය	B ව්‍යාපෘතිය
0	- 40 000	- 40 000
1	10 000	20,500
2	10 000	20,500
3	47 000	20,500

- i. එක් එක් ව්‍යාපෘතියෙහි ශුද්ධ වර්තමාන වටිනාකම (NPV) සහ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිලාභ අනුපාතය (IRR) ගණනය කරන්න. සමාගමේ ප්‍රාග්ධන පිරිවැය සියයට 12 කි. (ලකුණු 03 යි.)
- ii. ව්‍යාපෘති දෙකෙන් කුමන ව්‍යාපෘතිය ඔබ පිළිගන්නේද? පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03 යි.)
- iii. ව්‍යාපෘති දෙකේ NPV ආකෘතියෙහි දළ රූප සටහන දක්වන්න. (ලකුණු 03 යි.)
- iv. එක් එක් ව්‍යාපෘතියේ ලාභදායීතා දර්ශකය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 03 යි.)
(මුළු ලකුණු 12 යි.)

- 6. i. පරිපූර්ණ තරඟය හා ඒකාධිකාරී තරඟය යන වෙළඳපල ව්‍යුහයන් අතර සමානකම් හා වෙනස්කම් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- ii. ඒකාධිකාරී තරඟයෙහි නියුතු කර්මාන්ත සඳහා ප්‍රචාරණයෙහි වැදගත්කම පැහැදිලි කරන්න. පරිපූර්ණ තරඟකාරී කර්මාන්ත සඳහා ප්‍රචාරණයෙහි වැදගත්කම සමඟ මෙය සැසඳෙන්නේ කෙසේද? (ලකුණු 04 යි.)
- iii. ඒකාධිකාරී තරඟයෙහි නියුතු කර්මාන්තයක් තුළ, ප්‍රසස්ථ ප්‍රචාරණ මට්ටම කුමක්දැයි විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
(මුළු ලකුණු 12 යි.)

7. එකිනෙකට වෙන් කළ හැකි වෙළඳපොළවල් දෙකක ආයතනයක් විකුණුම් සිදුකරන බව සිතන්න. වෙළඳපොළවල් දෙකෙහි ඉල්ලුම් ශ්‍රිත පහත දැක්වේ.

$$P_1 = 100 - Q_1$$

$$P_2 = 240 - 2Q_2$$

ආයතනයේ මුළු පිරිවැය ශ්‍රිතය $TC = 1500 + 20Q$ වේ.

i. ආයතනය තුන්වන මාත්‍රයේ මිල විශේෂීකරණයේ නිරත වන්නේ නම් , එක් එක් වෙළඳපොළෙහි; කොපමණ ප්‍රමාණයක් අලෙවිකරන්නේ ද? , කුමන මිලක් නියම කරන්නේ ද ? ආයතනයේ මුළු ලාභය කොපමණ ද? (ලකුණු 06 යි.)

ii. වෙළඳපොළවල් දෙකෙහිම එකම මිලක් නියම කරන්නේ නම්; අයකරනු ලබන මිල, වෙළඳපල දෙකෙහි විකුණනු ලබන ප්‍රමාණය සහ මුළු ලාභය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 06 යි.)

(මුළු ලකුණු 12 යි.)
